

Zápis

z 37. jednání Pracovní skupiny pro vznik a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji („Řídící skupiny“)

konaného dne 16. 1. 2025 v sídle Krajského úřadu Moravskoslezského kraje

Přítomni: Mgr. Stanislav Kopecký, Mgr. Aleš Neuwirth, Ing. Hana Somerlíková Ph.D., Bc. Tomáš Surovka, Mgr. Lenka Galiová, Mgr. Lucie Škvaridlová, Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D., Mgr. Šárka Hliseníková, Mgr. Hana Drábková Sobková, Ph.D., Mgr. Jana Kupková, Libor Hřivnáč, Mgr. Veronika Gawlíková.

Omluveni: Mgr. Daniela Susíková MPA, Doc. PhDr. Alice Gojová, Ph.D., PhDr. Igor Hendrych Ph.D.

Hosté: ---

Program:

1. Řídící skupina – organizační záležitosti, představení členů
2. Projednání struktury pracovních skupin, jejich cíle, zaměření a jednací řády
3. Prezentace pracovních skupin a jejich aktivit v roce 2024
4. Zpráva o činnosti Řídící skupiny za rok 2024
5. Zahájení přípravy navazujícího Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji pro období 2027–2029, časový harmonogram
6. Zapojení pracovních skupin do přípravy SPRSS 2027-2029
7. Různé
8. Závěr

1. Řídící skupina - organizační záležitosti, představení členů

Vedoucí Řídící skupiny Mgr. Stanislav Kopecký, přivítal všechny přítomné a stvrdil, že skupina je usnášení schopná, poté představil program jednání. Řídící skupina program jednání schválila.

Členové pracovní skupiny se vzájemně představili.

Vedoucí Řídící skupiny uvedl, že ve skupině došlo k personálním změnám, které vyplývají z podzimních výsledků voleb do krajského zastupitelstva, aktualizace jejího složení byla projednána na jednání Rady kraje dne 9. 12. 2024 a schválena usnesením č. 4/288.

Personální změny v Řídící skupině:

Vedoucí Řídící skupiny: Mgr. Stanislav Kopecký (místo Bc. Jiřího Navrátila MBA, náměstka hejtmána kraje)

Členové Řídící skupiny:

PhDr. Igor Hendrych Ph.D. (místo Ing. Jiřího Carbola, předsedy komise sociální)

Libor Hřivnáč (místo Mgr. Pavlíny Němcové, vedoucí Pracovní skupiny pro osoby se zdravotním postižením)

Ing. Hana Somerlíková Ph.D. (místo Mgr. Gabriely Svobodové, KÚ MSK)

Mgr. Veronika Gawlíková (místo Mgr. Olgy Pelechové, Magistrát města Ostravy)

Dne 15. 1. 2025 zaslala Doc. PhDr. Alice Gojová, Ph.D. rezignaci na členství v této pracovní skupině, a to vzhledem ke své časové vytíženosti. Rezignaci podají Bc. Tomáš Surovka a Mgr. Lenka Galiová, u nichž dochází ke změně pracovní pozice, jež neodpovídá stanovené struktuře složení Řídící skupiny.

2. Projednání struktury pracovních skupin, jejich cíle, zaměření a jednací řády

Mgr. Michaela Valentová seznámila přítomné s problematikou pracovních skupin v rámci procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji, včetně jejich složení a uvedla návrh na změny v pracovních skupinách.

Navržené změny:

- Návrh na změnu názvu Pracovní skupiny protidrogové prevence v MSK na: **Pracovní skupinu pro prevenci v oblasti závislostního chování v Moravskoslezském kraji**
Návrh na jmenování nového člena Bc. Ladislava Fabiana (zástupce za recovery kouče v MSK)
Návrh na ukončení členství Mgr. Jana Horáka z důvodu zániku výboru sociálního ZK MSK.
- **Pracovní skupina pro podporu a rozvoj sociálních služeb v MSK**
Návrh na jmenování 3 nových členů: Ing. Dominiky Martincové, vedoucí oddělení sociálních služeb a komunitních činností, odboru sociálních věcí KÚ MSK, Mgr. Adéla Kramná (zástupce za služby sociální prevence v oblasti duševního zdraví dětí a mládeže, Bc. Marek Plawny (zástupce za služby sociální prevence).

Navržené změny v pracovních skupinách byly přijaty Řídící skupinou formou usnesení.

Bližší informace jsou součástí přílohy č. 1 s názvem Řídící skupina a pracovní skupiny v procesu střednědobého plánování.

Jednací řády pro Řídící skupinu a pracovní skupiny zůstávají v platnosti od 24. 2. 2022, nevyplýnul návrh na jejich změnu.

3. Prezentace pracovních skupin a jejich aktivit v roce 2024

Vedoucími pracovních skupin byly představeny prostřednictvím prezentací činnosti jednotlivých pracovních skupin (PS) za rok 2024 a také proběhla diskuze k prezentovaným tématům.

Řídící skupině byly představeny:

- Prezentace k činnosti PS pro plánování sociálních služeb obcí s rozšířenou působností, Mgr. Lenka Galiová, příloha č. 2 tohoto zápisu.
- Zpráva k činnosti PS pro tvorbu systému financování sociálních služeb v MSK, přednesla Ing. Hana Somerlíková, Ph.D., příloha č. 3 tohoto zápisu.
- Prezentace k činnosti PS pro podporu a rozvoj sociálních služeb v MSK, Mgr. Hana Drábková Sobková, Ph.D., příloha č. 4 tohoto zápisu.
- Prezentace k činnosti PS protidrogové prevence v MSK, Mgr. Jana Kupková, příloha č. 5 tohoto zápisu.
- Prezentace k činnosti PS pro naplňování Strategie podpory rozvoje romských komunit Moravskoslezského kraje, příloha č. 6 tohoto zápisu.

Diskuze členů Řídící skupiny v rámci zpráv o činnosti pracovních skupin:

- Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D. předala **pozitivní zpětnou vazbu** k Pracovní skupině pro plánování sociálních služeb ORP k účelnému a důležitému propojení s krajem a poskytovateli sociálních služeb, ocenila propojení informací, aktivní přístup k hledání řešení v situacích, které

vznikají při poskytování sociálních služeb a spolupráce všech zapojených aktérů.

- Mgr. Stanislav Kopecký vyzdvihl **přínos společného plánování a financování sociálních služeb v ORP Nový Jičín**, kdy do tohoto systému nejsou zapojeny jen 2 obce z tohoto území.
- Mgr. Hana Drábková Sobková Ph.D. uvedla **Koncepci kvality sociálních služeb v MSK**, kterou členové Pracovní skupiny pro podporu a rozvoj zpracovali, ve spolupráci s přízvanými odborníky i z jiných krajů. Koncepce je zpracována srozumitelně, čtivě, byly využity grafické prvky, jsou v ní nastaveny principy a uvedeny trendy k využití, platnost koncepce není časově ohraničená. Dokument byl předán odboru sociálních věcí, kde bude procházet procesem připomínkování. Ve finální podobě bude dokument představen na jednání Řídící skupiny. Dále byla v rámci této pracovní skupiny diskutována **aktualizace Modelů poskytování sociálních služeb v MSK**, kdy byla nově nastavena struktura modelu. Bude nutné vytvořit model poskytování Sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory a mladé dospělé.
- Mgr. Zuzana Filipková rovněž vyzdvihla **důležitost tématu připravenosti na krize**, zejména v návaznosti na povodně v září loňského roku. Za klíčové považuje funkční provázání MPSV-kraje-obce-poskytovatelé sociální služby, které bylo velmi přínosné i při řešení financování sociálních služeb v krizové situaci živelní pohromy. MPSV i kraj reagovali úpravou dotačních podmínek. Téma krizových situací je důležité a je nutné, aby se na jeho zpracování či připomínkování podílely všechny pracovní skupiny. Téma krizových situací bude potřebné projednat i v Řídící skupině.
- Mgr. Jana Kupková sdělila, že v sociálních službách jako jsou domovy pro seniory, již běžně dochází k tomu, že zde přicházejí lidé se závislostmi. Pracovníci se tak dostávají do situace, kdy jim chybí kompetence pro práci s touto cílovou skupinou. Navíc dostupnost sítě adiktologických služeb není dokonalá, v horských oblastech od Opavy není území pokryto – zejména Vítkovsko, Osoblažsko.

V MSK **dochází k nárůstu nelátkových závislostí ve všech cílových skupinách**. V rámci pilotáže projektu Zvládání závislostí ve službách pro lidi bez domova, budou nastavovány metodiky ve službách (azylové domy) jak pracovat s lidmi se závislostmi, dochází ke změně od závislosti na alkoholu k návykovým látkám, gamblingu, přechod k virtuálním hrám. Přínos pracovní skupiny je důležitý i v oblasti mezirezortní spolupráce, jelikož v její struktuře jsou zástupci za zdravotní i vzdělávací oblast.

Téma závislostí není jen v kontextu dětí a mládeže, ale je problémem i u seniorů, kteří jsou závislí na lécích – jedná se o průřezové téma. Do adiktologické poradny volají sami pracovníci ze služeb, potřebují metodickou podporu, jak se závislým uživatelem pracovat, toto je nutné nastavit v sociálních službách. Byla předána informace o službě [Stezka](#), která je **sociální službou specializující se na závislostní chování**, poskytuje podporu rodinám s dětmi se závislým členem, jedná se o sociálně aktivizační službu, která působí jak ambulantně, tak i terénně. Tato projektová aktivita je financována z evropských zdrojů a bude realizována do 30. 9. 2026.

Dalším dlouhodobě sledovaným jevem je, že **dochází ke snižování prahu klientů v azylových domech**, převládá skupina mladších osob, kteří mají látkovou závislost, s těmito klienty je pak pro týmy v zařízeních náročná práce. Z toho vyplývá potřebnost adiktologické práce – adiktologa.

- Mgr. Lenka Galiová zdůrazňuje **důležitost informování na obcích všech typů, aby jejich zástupci vnímali rizika a potřeby prevence** a také aby se měnilo vnímání veřejnosti. Tato oblast potřebuje hodně osvěty a zapojení malých obcí.

- Mgr. Hana Drábková Sobková Ph.D. zmínila rizika zrušení sociální služby ve Vítkově, a to nízkoprahového zařízení pro děti a mládež, které nakonec zasahuje všechny občany, jelikož v území je spousta dětí se závislostmi. K sociální službě Stezka uvádí že se ví, že dobře funguje a z praxe vyplývá potřebnost tohoto druhu služby.
- Ing. Hana Somerlíková Ph.D. sdělila, že Moravskoslezský kraj klade důraz na síťování v území, je důležité, **aby sociální služby byly efektivní a z toho vyplývá potřeba transformace služeb**, aby se přizpůsobovaly potřebám uživatelů v nepříznivých sociálních situacích.
- Mgr. Lucie Škvaridlová uvedla, příklad z praxe k řešení krize **v povodňové situaci** v Ostravě-Přívoze, kdy v komunitě chyběla informovanost, docházelo ke vzniku dezinformací, které následně vyvolávaly emoční reakce. V řešení těchto situací by se mohl využít profesionální postup od Integrovaného záchranného systému.

4. Zpráva o činnosti Řídící skupiny a pracovních skupin za rok 2024 zapojených do procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji

Souhrnná zpráva o činnosti Řídící skupiny a jí zřízených pracovních skupin za rok 2024 (dále jen Zpráva), byla zpracována na základě zaslaných zpráv o činnosti jednotlivých pracovních skupin a je v příloze č. 7 tohoto zápisu. V souladu s jednacím řádem Řídící skupiny bude Zpráva předložena radě kraje v termínu 24. 2. 2025. Uvedený návrh byl přijat Řídící skupinou formou usnesení.

5. Zahájení přípravy navazujícího Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a dalších aktivit v Moravskoslezském kraji pro období 2027-2029

Mgr. Michaela Valentová představila návrh k zahájení procesu zpracování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb V Moravskoslezském kraji na léta 2027–2029 (dále jen „SPRSS“), dle § 95, písm. d, zákona o sociálních službách 108/2006 Sb. Podmínky pro zpracování a jeho struktura vychází z vyhlášky č. 505/2006 Sb., § 39a. Řídící skupina byla seznámena s návrhem harmonogramu procesu zpracování SPRSS. Řídící skupina bude na jednáních v roce 2025 informována o průběhu procesu přípravy SPRSS 2024-2027. (Příloha č. 8 Zahájení procesu přípravy SPRSS 2027-2029)

MĚSÍC	AKTIVITA
1/2025	Jednání Řídící skupiny
2/2025	Projednání zahájení procesu přípravy v RK
do 6/2025	Projednání harmonogramu zpracování plánu v pracovních skupinách
průběžně do 10/2025	Sběr podkladů pro přípravu SPRSS
10/2025 2/2026	Přípravy plánu v rámci PS, průběžné zapracování do SPRSS
3/2026	Samotné zapracování SPRSS
4-5/2026	Projednání v pracovních skupinách a zapracování připomínek Veřejné připomínkování návrhu SPRSS
5-6/2026	Veřejné připomínkování návrh SPRSS a zapracování připomínek do návrhu SPRSS
6/2026	Projednání návrhu SPRSS v Řídící skupině
7/2026	Projednání návrhu SPRSS v komisi sociální
8/2026	Projednání finálního návrhu SPRSS v RK
8-9/2026	Projednání finálního návrhu SPRSS v ZK

Uvedený návrh byl přijat Řídící skupinou formou usnesení.

6. Zapojení pracovních skupin do přípravy SPRSS 2027-2029

I během procesu přípravy a zpracování SPRSS 2024-2026 se prokázalo, že přínos odborníků ze sociální oblasti, zástupců sociálních služeb, obcí a dalších aktérů z školství, zdravotnictví atd., kteří jsou zapojeni v pracovních skupinách, je pro střednědobé plánování či projednávání témat v sociální oblasti a přípravy plánu velmi významný. Také v plánovacím období pro přípravu SPRSS 2027-2029 Řídící skupina stanovuje jí zřízeným pracovním skupinám úkoly v jejich činnosti, a to zejména:

- vyhodnocování cílů a opatření aktuálního SPRSS 2024-2026,
- zpracovávání podkladů a připomínkování návrhové části SPRSS 2027-2029.

Podrobnější informace jsou přiloženy v prezentaci v Příloze č. 9 Přínos a zapojení pracovních skupin do přípravy SPRSS.

Uvedený návrh byl přijat Řídící skupinou formou usnesení.

7. Různé - diskuze

Pan Libor Hřivnáč poukázal a požádal o spolupráci v oblasti úpravy legislativy k adresnosti dávek pomoci v hmotné nouzi, kdy dávky na zajištění bydlení by měly být zasílány přímo na účet poskytovatele bydlení, aby nedocházelo ke ztrátě bydlení a propadu osob a prohloubení jejich nepříznivé sociální situace. Došlo by tak ke snížení počtu osob, které přicházejí o bydlení z důvodu nehrazení nákladů.

Mgr. Stanislav Kopecký uvedl, že podnět k úpravě legislativy může být adresován Výboru pro sociální politiku Poslanecké sněmovny. Konkrétní podklady lze adresovat přímo MPSV prostřednictvím portálu: www.mpsv.cz. Uvedené téma bude předáno rovněž odboru sociálních věcí KÚ MSK k případnému řešení v rámci svěřených agend.

Další témata v sociální oblasti již byla vyčerpána v rámci diskuze k činnostem pracovních skupin zřízených Řídící skupinou.

8. Závěr

Vedoucí Řídící skupiny poděkoval všem členům za jejich aktivní účast.

Další termíny jednání Řídící skupiny:

- Červen – 26. 6. 2025, 9.30-12 h, předmětem jednání bude projednání dalších personálních změn v Řídící skupině a informace k procesu přípravy SPRSS 2027-2029.
- Listopad – 27. 11. 2025, 9.30-12 h, předmětem jednání bude seznámení s vyhodnocováním opatření SPRSS 2024-2026 a výstupy z procesu přípravy SPRSS 2027-2029.

Usnesení Řídící skupiny z 37. jednání jsou přílohou č. 10 tohoto zápisu.

Podněty k SPRSS a jiným tématům v sociální oblasti je možné zasílat koordinátorovi Řídící skupiny Mgr. Michaeli Valentové, michaela.valentova@msk.cz.

Mgr. Stanislav Kopecký
vedoucí Řídící skupiny

Zapsala: Mgr. Michaela Valentová
Dne: 28. 1. 2025

Přílohy:

Příloha č. 1 Řídící skupina a pracovní skupiny v procesu střednědobého plánování

Příloha č. 2 Prezentace k činnosti PS pro plánování sociálních služeb obcí s rozšířenou působností za rok 2024

Příloha č. 3 Zpráva o činnosti PS pro tvorbu systému financování soc. služeb v MSK

Příloha č. 4 Prezentace k činnosti PS pro podporu a rozvoj sociálních služeb v MSK

Příloha č. 5 Prezentace k činnosti PS protidrogové prevence v MSK

Příloha č. 6 Prezentace k činnosti PS pro naplňování Strategie podpory rozvoje romských komunit Moravskoslezského kraje za rok 2024

Příloha č. 7 Zpráva o činnosti Řídící skupiny a pracovních skupin za rok 2024

Příloha č. 8 Zahájení procesu přípravy SPRSS 2027-2029

Příloha č. 9 Příklad a zapojení pracovních skupin do přípravy SPRSS 2027-2029

Příloha č. 10 Usnesení z 37. jednání Řídící skupiny

